



**ajuntament de palafrugell**  
**arxiu municipal**  
servei de gestió documental i arxiu

## **Fons Gremi de Pescadors de Sant Pere de Calella de Palafrugell**

### **ÀREA D'IDENTIFICACIÓ**

#### **Codi de referència**

AMP (Arxiu Municipal de Palafrugell)

#### **Nivell de descripció**

Fons

#### **Títol**

Gremi de Pescadors de Sant Pere de Calella de Palafrugell

#### **Data (es)**

1868-1987

#### **Volum i suport**

0,013 m/l (1 unitat d'instal·lació)

### **ÀREA DE CONTEXT**

#### **Nom del productor**

Gremi de pescadors de Sant Pere de Calella de Palafrugell

## **Història del productor**

La primera agrupació de pescadors de Calella documentada és la Confraria de pescadors de Sant Pere (1631). Posteriorment trobem el Gremio de Mareantes de Palafrugell (1820's), la Asociación Instrucción y Pesca (1912), la Sociedad de Socorros Mutuos "La Pescadora" (>1915), el Gremio de Pescadores de Calella de Palafrugell (1936) i la Sociedad Pósito Pescador de Calella de Palafrugell (1936).

La documentació conservada en el fons del Gremi de pescadors de Sant Pere està datada entre els segles XIX i XX. El gremi de Sant Pere agrupava tots els pescadors de Calella i s'encarregava de gestionar Sa Perola —tenyidor de xarxes— i de l'habitatge situat al primer pis del mateix edifici, que es llogava a alguna família de pescadors; també regulava el funcionament de l'escola pública de Calella fundada pel mateix gremi. Els ingressos provenien de la quota que pagaven els pescadors cada vegada que volien tenyir i del lloguer de l'habitatge.

L'edifici de Sa Perola probablement va ser construït a finals del s.XVIII pel Gremi de Mariners de Palafrugell; les instal·lacions de l'edifici eren utilitzades per tenyir les xarxes de cotó per assegurar-ne la conservació. També era un espai de reunió dels pescadors. L'ús de Sa Perola va anar disminuint fins als anys 60 del s.XX, ja que s'havia anat imposant l'ús de les xarxes de niló, les quals no calia tenyir. El 1986 el Gremi de pescadors cedeix l'edifici de Sa Parola a l'Ajuntament de Palafrugell amb la condició que tingui ús públic, i la planta baixa passa a convertir-se en l'oficina de turisme de Calella. L'any 2010 s'inaugura a la planta pis de l'edifici el centre d'interpretació de Sa Perola i del patrimoni marítim i pesquer de Palafrugell.

## **Història arxivística**

La documentació va ser conservada pel mateix productor fins el seu ingrés a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

## **Dades sobre l'ingrés**

Ingrés 17/2001, és aprovat per la Comissió de govern de l'Ajuntament amb data 20 de febrer de 2001.

## **ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA**

### **Abast i contingut**

El fons documental permet conèixer el funcionament del Gremi de pescadors de Sant Pere de Calella tot i que la documentació més abundant és de mitjan s.XX, quan el sector pesquer ja ha disminuït la seva activitat. Bàsicament ens dóna informació sobre el funcionament de Sa Perola, el llistat de socis, els torns que es fan per tenyir, els costos, etc.

### **Sistema d'organització**

S'ha organitzat el fons segons:

- Estatuts
- Relació de socis
- Escriitures
- Documentació relativa a la sessió de Sa Perola
- Comptes
- Factures i rebuts
- Impostos i taxes
- Lloguer
- Torns per a tenyir les xarxes
- Recull de premsa

### **Informació sobre avaluació, tria i eliminació**

La documentació és de conservació permanent.

### **Incrementos**

No es preveuen nous ingressos.

## **ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS**

### **Condicions d'accés**

L'accés a la documentació del fons és públic.

### **Condicions de reproducció**

Les reproduccions de documentació es regiran segons la normativa del Reglament del Servei d'Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Palafrugell.

### **Llengües i escriptures dels documents**

Predomina el castellà, i hi ha alguns documents en català.

### **Característiques físiques i requeriments tècnics**

Els documents que formen part de la unitat de descripció es troben en bon estat de conservació.

### **Instruments de descripció**

Inventari del fons realitzat el febrer de 2001 per Jordi Turró i Anguila i direcció de M. Concepció Saurí.

## **ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA**

### **Existència i localització dels originals**

Els originals de la unitat de descripció es troben a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

### **Documentació relacionada**

Expedient de cessió de Sa Perola. Fons Ajuntament de Palafrugell.

### **Bibliografia**

BADIA HOMS, Joan. "Un vell local de tenyir xarxes de pesca fa d'oficina de turisme", dins *Estiu'87*, suplement del diari *Avui*. 1 agost 1987.

GARRIDO, Alfons. *Origen i evolució de les associacions de pescadors a través del Gremi de Sant Pere de Palafrugell (segles XVII-XX)*. Estudis del Baix Empordà, volum 29. 2010. pp. 161-179.

SALA LLOPART, Blanca. *Sa Perola i la pesca a Calella*. Quaderns de Palafrugell, núm. 17. Ajuntament de Palafrugell. 2008.

## **ÀREA DE NOTES**

### **Notes**

La caixa de fusta original (18'5 cm. d'alt, 40 cm. d'ample i 25'5 cm. de fons) on el gremi guardava la seva documentació es conserva al Museu del Suro de Palafrugell.

## **ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ**

### **Autoria i data**

Descripció realitzada per Núria Casellas i Noguer. Descripció finalitzada el febrer de 2012.

### **Fonts**

Inventari del Gremi de pescadors de Sant Pere de Calella de Palafrugell

### **Regles o convencions**

*Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC)*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.